

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Belföldre, Jugoszláviába, Lengyelországra és Ausztriába	
Egy évre	50 Kő
Hat hónapra	25 Kő
Három hónapra	13 Kő
Magyarország-Francoország	63 Kő
Egyéb külföldre	75 Kő

TELEFON SZÁM: 98

BARS

közművelődési és társadalmi hetilap

N. v. p. riad. p. a. t. v Bratislava
číslo: 25448/III. a 1925

Felvevő postahivatal: LEVICE

Ára: 1.— Kő

Hirdetések: Díjszabás szerint
Gyakori hirdetők és a velünk összeköttetésben levő hirdetőirodák árendájában részesülnekA kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
Kéziratok vissza nem adtnak
Alapította: HOLLÓ SÁNDORMegjelenik: Minden vasárnap reggel
Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJAA hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani
A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

A magyar szülőkhöz!

A csehszlovákiai magyarság fennmaradása és jövője függ attól, hogy mi magyar szülők magyaroknak neveljük gyermekeinket. Ezért gondoskodunk arról, hogy gyermekeink a magyar szellem, a magyar lelkeség, a magyar kultúra ragaszkodó gyermekei, hűséges munkásai, bátor fenntartói és szorgalmas továbbépítői legyenek. Ezért gondoskodunk arról, hogy fiaink és leányaink a csehszlovák államnak öntudatos, nemzetiségüket nyíltan is valló, jellemes és becsületes magyar nemzetiségű polgárai legyenek. Ezért gondoskodunk mi magyar szülők arról, hogy utódaink a köztársaság minden nemzetiségű ifjúságával a magyarság világszerte elismert kultúrsvonalához méltóan felvehessek a versenyt.

Tehát ha határozunk kell afelől, hogy gyermekeinket járassuk-e középiskolába avagy sem, egy a választás nem lehet kétséges. Ma minden pályán jobban érvényesülnek azok, akiknek középiskolai végzettségük van. Az ipari és kereskedelmi pályához is kivánatos legalább a 4 középiskolai alsósosztály elvégzése. Ha az a kérdés, hogy magyar anyanyelvünkön tanítsuk-e gyermekünket, egy a gyermek jól fel fogott érdeke és az egész magyarság érdeke is azt kívánja, hogy igen. Aki gyermeke jövőjével és az életben való boldogulásával törődik, csakis anyanyelvén taníttatja tovább gyermekét. Az anyanyelvi oktatásnak előnye pótolhatatlanok.

A gyermek az általános műveltség elemeit teljesebben tudja elsajátítani és szerzett tudása szerves egészévé válik egyéniségének.

Az a gyermek, aki anyanyelvén tanul, könnyebben és többet ért meg, így műveltebb, életrevalóbb, talpraesettebb lesz. Az a gyermek, aki anyanyelvén tanul, mindenkor jobban boldogul, mert biztosabban alkalmazza a tanultakat. Az egyetemeken jobb eredménnyel végeznek azok a magyar fiúk és lányok, akik magyar középiskolát végeztek, mint a nem-magyar középiskolákban nyelvi okok miatt bukdácsolók. Az államnyelvet a magyar középiskolában eléggé elsajátították ahhoz, hogy az egyetemen játszva tökéletesítsék nyelvtudásukat. Éppen így az ipari- és kereskedelmi pályákon is sokkal jobban érvényesülnek az anyanyelven oktatott

Mezőgazdasági társulatokat szerveznek?

A Národri Osvotozeri május 27-iki számának vezércikke gazdasági problémákkal foglalkozva a következőket mondja:

A képviselőház földművelésügyi bizottságának közelmúlt vitája megmutatta, hogy földművelésügyi politikánk nem talált az egész kormánytöbbség helyeslésére. De nemcsak a parlament fejezte ki nemtetszését, hanem a közvélemény is elítélt több készülő intézkedést. Általánosan ismeretes, hogy a városok kivétel nélkül milyen szívesen védekeznek ama terv ellen, hogy a tejjáértékelés prágai módszerét máshová is hitehessék, hogy a molnárok a leghatározottabban elvetik a gabonamonopólium gazdasági módosítását és vitrosan tiltakoztak s adtak kifejezést elégedetlenségüknek és hogy az iparosok egyértelműen tiltakoznak az állatmonopólium terve ellen. A gazdaság s a többi réteg tehermentesítésének kérdése sem haladt egy lépéssel előre a jelzőszaktól s a propagandától a konkrét javaslatok felé, amelyek majd azt mutatják meg, hogy milyen nehéz a gazdasági válság áldozatainak szanalása az állampénztér újabb áldozataival. És ha idevesszük még a földreform folytatására, vagy nemfolytatására vonatkozó politikai vitát, úgy meg is vannak a főmomentumok, amelyek azt bizonyítják, hogy mezőgazdasági politikánk a pauza idő szakában van és hogy további etappjára vonatkozólag nincsenek egységes nézetek, nincsenek alapvető elvek, noha megvan minden nagyobbvonalú munka előfeltétele.

Mezőgazdasági politikánk mai helyzetéből nem jut előbbre, amíg nem lesznek demokratikus alapon kiépített mezőgazdasági kamarák, amelyekben szabadon érvényesülhetne az összes mezőgazdasággal foglalkozó személyek egyenes hangja. Más szavakkal: mezőgazdasági politikánk számára nincs semmi fontosabb, mint a mezőgazdasági kamarák kiépítése. Majd csak akkor, ha ezek az állam területén működni fognak, lehet majd hozzálátni a földművelésügyi politika további etappjához és a mezőgazdasági politika intézkedéseéhez.

gyermekek, mert képességeik jobban bontakozhatnak ki.

Egyedül az anyanyelvi oktatás segíti a gyermeket ahhoz, hogy egyéniséggé, teljes értékű emberré fejlődhessek. Másnyelvű iskolában, melynek környezetébe nem tud beilleszkedni, a gyermek másodrangúnak, mellékesnek érzi magát, jelleme felénk, ingadozó lesz és elveszti nemzeti hovatartozandóságának biztos érzését. Ezért a nem-anyanyelven nyert iskoláztatás a gyermek egész életére kihat.

A magyar tannyelvű iskolák minden fokozaton alaposan és eredményesen tanítják az államnyelvet. Magunk is valljuk, a magyar ifjúságnak meg kell tanulnia az államnyelvet, hogy versenyképes legyen, — könnyebb azonban egy iskolában is tanult nyelvet külön szorga-

Zadina miniszter — aki hivatalbanléte idején már több javaslatot készített a mezőgazdaság szervezéséről — ezekben a napokban jelentette be a gazdaság szervezésére vonatkozó legújabb javaslatát. Eszerint a terv szerint a községek körzetei számára helyi mezőgazdasági társulatokat szerveznek, amelyek a saját kebelüktől járási mezőgazdasági társulatokat létesítenének, ezek pedig az egyes országok területi számára mezőgazdasági kamarákat és a kamarák fölött állana mint központi szervezet a Központi Földművelésügyi Tanács és ilyen módon helyettesítenék a mai mezőgazdasági tanácsokat.

A miniszter előadásából nem tűnik ki, hogy az általános, egyenlő és titkos választási jogot miért javasolják csak a körzeti mezőgazdasági társulatok számára és hogy a többi intézménybe miért választotta a delegálás módszerét. Ez a javaslat elejti a kuriák rendszerét (ennek önmagában még nem kell szükségképpen antidemokratikusnak lennie), de a magasabb alaktalakra való bejutásnak delegálás újjon sok árnyalata van. Akár helyesüljön a földművelésügyi miniszter legújabb tervét, akár nem, abban igazat ad nekünk a közvélemény, hogy a földművelésügyi kamarákban van ma a mezőgazdasági politika legnagyobb feladata. Ezért a bejelentett javaslatot nem volna szabad már odzgatni, ellenkezőleg, a lehető legelőrebbben a parlament elé kellene terjeszteni. A parlament földművelésügyi bizottságaiban elég szakértőnk s elég jó gazdaság van, aki a falvaink viszonyait is ismeri. E bizottságban fekszik számos kezdeményező javaslat is a mezőgazdasági kamarákról. A bizottsági tagok ismételt javaslatát, hogy a bizottság maga lásson a javaslat elkészítéséhez, ha a kormány nem terjeszt be javaslatot. És így Zadina miniszternek legalább legújabb javaslata beérkezik, a bizottságnak és a parlamentnek módja lesz azt összehasonlítani saját javaslataival és könnyen elkészítheti a végső elaborátumot.

Nem szabad lepleznünk, hogy e javaslat benyújtásától és letárgyalásától függ az is,

lommaal tökéletesíteni, mint egy nemzeti kultúrát megkésve utólag pótolni. A magyar iskolába járó ifjúságot a magyar Menza Egyesület és a szülői társulat anyagilag állandóan támogatja s az intézeti segélyező egyletek a szegénysorsú tanulókat ingyen könyvekkel és tanszerekkel látják el. Ezért gyermekeink érdekében magyar középiskolában taníttatjuk őket, gondoskodunk, hogy megtanulják az államnyelvet, de ne áldozzuk fel magyar voltunkat, a magyar szellemiséget és a magyar kultúrát, amely kell, hogy gyermekeink legdrágább kincse legyen és maradjon!

Bratislava—Pozsony és környéke
magyar iskolai társulatának
szövetsége.

hogy teljesedik-e a kormány ígérete a szociális biztosítási, a kereskedelmi kamarákbeli és mezőgazdasági tanácsokbeli választások tárgyában. A kormányígéret felőli misedezeket az intézményeket és aligha hihető, hogy a választásokat csak valamelyikben tartanak meg. Ha tehát a földművelésügyi

kamarákról szóló törvény nem készül el idejében, nyilván nem teljesedik a választásokra vonatkozó ígéret sem. És ez további lényeges ok, hogy a Zsidna által beterjesztelt javaslat már a jövő héten a parlamenti mezőgazdasági bizottságba jusson.

hogyha németül beszélnek, bizony Pressburgnak és Klausenburgnak hívom Pozsonyt és Kolozsvárt is. * L. Gróf Tizsa István Összes munkái 4. sorozat. III. kötet, 176. l. V. M. N. XXII., 364. V. továbbá: Magyaroson III. 118—121.

Képzavarok.

Végtelenül csekély v. végtelenül kicsiny (helyesen: nagyon csekély; ami kicsiny, az nem lehet végtelen); bámulatosan drága, végtelenül bájos, hihetetlenül szellemes, óriási egyszerű (helyesen: nagyon drága, nagyon bájos stb.), rémes sok (rémsok!), őrtült jó, borzasztó csinos, iszonyu csendes, irtóztatós érdekes (irtó érdekes!) rettentő v. rettenetes kedves, roppant szép, borzasztóan kellemes (helyesen: nagyon sok, nagyon jó, stb.); kínos lelkiismeretesség, nagyon pontoság, kínos rend (helyesen: nagy lelkiismeretesség, stb.); helyes: kínos hallgatás, kínos csend stb.); nehéz dió (helyesen: kemény dió), rettenetes szorgalom (helyesen: nagy szorgalom), gyönyörű buzgalom (Helyesen: dicséretreméltó buzgalom), nívós tüzet (helyesen: előkelő tüzet), szeretetreméltó hang (helyesen: kedves hang), szeretetreméltó bánásmód v. meghívás (helyesen: kedves v. szives), mély tisztelője (helyesen: őszinte v. igaz tisztelője); rémesen v. szörnyen örülni, rettenetesen v. irtózatosan tetazeni (helyesen: radkívül v. nagyon örülni, nagyon tetazeni), mélyen megéledni (helyesen: nagyon meglepődni), egyévtizedes műtra visszatekintő lelki kapcsolatokot elmélyíteni (helyesen: egy évtizedes műtra visszanyúló lelki kapcsolatokat szorosabbá fűzni, erősíteni); a francia olasz közeledés most érdekesség mélyült (helyesen: lett); a személyes kapcsolatokat kiépíteni v. kimélyíteni (helyesen: szorosabbá tenni).

Ma divatos szavak, mondatszemelvényekkel.

Ma minden csudaszép, csudaesős, csuda-finom, csudaelegáns, vagy őrtült jó, őrtült finom, őrtült okos; vagy: rém jó, rém finom,

A magyar nyelvhelyesség és magyar stílus

(3) Tévés értelemben vagy helytelenül használt idegen szavak.

A német Ahndung tulajdonképpen megtorlást jelent; mi Ahnung (=sejtelem) értelemben használjuk (vesd össze: nincs ándugom a dologról). Ansagen értelme a németben: jelenteni, anzagolni nálunk: föllenteni. Druker (német: Drucker) szurkolót, drukker szurkolót jelent (a Druck szó nyomán); a német Drucker nyomdászt jelent és drucken = nyomtat. A német Dunst gőzt, párárt jelent, a magyarban a dunszt befőtt gyümölcs jelentésben járatos. Kupé a franciában egy vasúti szakasznak a felét jelenti s amit mi kupón értünk, azt a francia compartimentnek mondja. Amit mi plumeau-n értünk (=fünyha), azt a francia duvet-nek vagy édredu-nak mondja, plumeau-n pedig tollas porolót ért. A mi friseur-ünket a francia coiffeur-nek mondja. Amit mi blamázs (blamage)-nak mondunk, azt a franciának honte; a gardedame-ot (röviden: garde) pedig chaperon-nak hívja; a francia coffre látát, szekrényt jelent; amit mi kofferner mondunk, azt a francia malle-nak hívja. Az ilyen kifejezést, mint tout égal, tour-retour, a francia nem ismeri (a francia azt mondja: c'est tout un, aller et retour). Bgáza (francia: bagage) nálunk nemcsak poggyászt, málihat jelent, hanem csöcseléket is; a csöcseléket a francia tas de goux-nak mondja. Brigadéros nálunk dudárpáncsnokot, brigadier a franciáknál lovaskapitányt jelent. A francia poste (post) sok mindent jelent, csak őrsé-

get nem. Amit mi privatier-n értünk (magánzó), azt a francia rentier-nek mondja. Komfortábilis nálunk egyfogatu bérkocsit jelent, a francia comfortable pedig kényelmest jelent (vö. comfort). Amit mi parterra-nek mondunk, azt a francia rez-de-chausseé-nak mondja; parterra-en a francia virággyárat ért. A négligée-t (pongyola) a francia robe de chambre-nak, robe d'intérieur-nek mondja. Tapeur nálunk zongoristát, a franciáknál kölcsonkérő, pumpoló embert jelent (a francia a zongoristát pianiste-nak mondja). Amit mi garde-robe, bonbonnière, kuverte, ro'ó, lavór (lavor), szepáré (=chambre separée), parforsz-vadászat, souterrain szóval jelölünk, az a franciában vestiaire, sac de bonbons, enveloppe, stores, cuvette, chambre particulière, chasse á courre, sous-sol. Piccolo az olaszban kicsikét jelent; mi hol boros-fiut, hol egy kis csésze feketét, hol kis fuvalót (olaszul: fiute piccolo) értünk. Az olasz violoncello kicsinyített-közéjének önállóságából lett Németországban Tschello és ebből a mi csellónk.

„Az egész világ előtt neveltségessé váltunk már a helynevekkel követett gyerekeskedésünkkel. Nyugodjunk bele, hogy minden kultúrnpé saját nyelvének gényusa szerint nevez el egy csomó idegen helyet és szó nélkül türi, hogy más nemzetek az ő folyóit, városait stb. is elnevezzék. A magam részéről csak helyeselehetem, hogyha Bécsét, Lipcsét, Drezdát stb. ezen a néven nevezzük mindaddig, amíg ugyanezt teszik az angolok, franciák, németek és bevallom bűnömöt,

A magyarság gyakorlati feladatai.

Irta: Ludwig Aurél. (2)

A törvények értelmében a magyarság közművelődési ezerágu munkásságát csak magyar ember végezheti. Tehát ide dolgozó, ingyen is dolgozni tudó emberek kellene. Apró munkások, akik csendben, hallgatagon, de annál eredményesebben oltják belé népünkbe azt, amire oly nagyon vágjuk: a tudást.

A mai élet nem kíván tőlünk sehol, a sors bármely vonalán sem polihisztorokat. Az általános tudás alapelveit és ismereteit a nyolcéves kötelező iskolátán hivatott elvetni a lelkekbe. De valljuk be, hányzor sorvad össze az elvetett mag évek multán, hány-szor kell tapasztalunk, hogy nem ápoltuk tovább, nem fejlesztettük erősebbé, mert nem csiráztattuk ki. Az iskolát kijárt ifju és leány felejt. A sokágu közművelődés hivatott a hatalmat jelentő, tudásra vágó ifjuságot a kocma helyett a kulturháza irányítani. A mai élet futólépéses irama minden kérdésben azonnal a szakember felé nyul. Hát lehet-e a földmives szakember, lehet-e a gazda specialista? Milyen furcsa kérdés! De jogos, mert feltevésére az ad jogot, hogy a köztársaságbeli magyarság földmivelőreége és főképen annak különböző vezetői még nem ismerték fel a szakművelődés, adott esetben a földművelésben való szakművelődés rendkívüli szükségességét és mélyrenyülő jelentőségét. Hiszen fájalmas tudni, hogy amíg az itteni csehszlovák és német agrárakosság a lengyelrel és ruszinnal egyaránt versenyzik abban, hogy falusi fiatalaságból földmives-zakembereket neveljen, addig a rimaszombati és a komáromi magyar földmivesiskolákban még számos felvételi hely áll betöltetlenül, holott az iskolázogatás feltételei rendkívül kedvezőek ugy anyagi, mint szellemi szempontból. — Hol itt a hiány? Hol itt a hiba? — Még nincs meg a széles rétegekben az iskoláztatást, a szakmabeli művelődést megkivánó és hevesen igénylő akarat. Még attól tartanak, hogy a fiu a földmives iskola elvégzése után „nem kap állást”. Ha tanulatlan ember akarta volna előttem érthetővé tenni a földmives lakosságunknak a szakiskolákkal szemben mutakozó kö-

zönvét és bizony gyakran teljes érdektelenségét, akkor — talán még — megértettem volna, de sajnos, tanult, okleveles, falun élő és dolgozó magyart kellett arról felvilágosítanom, hogy a komáromi és rimaszombati magyar földmivesiskola nem állást akar juttatni annak, aki az iskolát elvégezte; nem hivatalba óhajta elhelyezni, hanem vissza a kenyéradó földhöz, hogy azt jobban szerethesse, okosabban ápolhassa és többtermelésre bírassa, anélkül, hogy a föld vagy gazdája kárát vallhassa.

Ugyanez vonatkozik a nagyszámu magyar iparosságra is. Tudjuk, érezzük mindnyájan, hogy a napról-napra élesebb életküzdelem a jövendő iparosságot, így a magyar iparosságot is nagyobb tudásra, jelentékenyebb felkészültségre kényszeríti, ha az élet óráról-órára nehezebb és több tudást igénylő harcára nem akar hiányos fegyverzetrel felvonulni. Tanonc és legénykorában kell megtanulnia a számítás. A kalkuláció egészséges ismereteinek mindennapi használata rengeteget jelent. Hiszen hány iparosunk „vértzett már el” hibás vagy felületes, esetleg teljesen rossz, de a munka vállalása folytán rá nézve már kötelező ajánlattétel folytán. A kulturális szervezettség itt kell segítségére siessen az iparosságnak. A törvényadta népfőiskolák lehetnének minden nagyobb városunkban az ottani és környékbeli magyar iparosság állandó szakmabeli művelődésének forrása. Városaink, nagyobb községeink mindig felmutathatnak annyi magyar okleveles és nemokleveles szakembert, akik megtaníthatnák iparosságnak sokféle rétegét arra, amire a multban talán nem is volt szükségük, de amire a jelenben kenyérvetés veszélye miatt szüksége van.

„A népoktatás nem az én dolgom, hiszen a hivatottak, a tanító, a papok és a hivatásbeli kultur munkások ügye” — tévednek, ha így gondolkoznak. Az államnak rossz polgárai, népüknek hűtlen tagjai lennének, ha csak magukra néznek, ha csak egyéni sorsuk jobbrafordulásán dolgoznak, vagy csak azt várják. Mindnyájunk nagy felelősség nyugszik. Népünk művelődésének, szaktudásbeli emelkedésének ügye, a csehszlovákiai magyar nép sorsának kérdése. Ma még ott tartunk, hogy a pozsonyi magyar tanult ember jobban ismeri még az osztrák alpesek, vagy a dalmát tengerpart egy-egy havasi telepét, avagy halászfaluját, mint a tőle husz kilométernyire fekvő Súly, Maczháza, Doborgaz és sok-sok egyéb magyar községének életét. Ma még az idegen inkább jó és inkább szép, mint a saját. Ennek meg kell szűnie. Közelebb kell jutnia a ma-

rém okos, rém fájdalom, rém lefogyott; és minden: örület. Jelzem, nem ritka a bombasiker, a bombaruha meg a bombatűzlet, a mesesiker, a meseruha, a mesedűzlet (= siker, mesés ruha, mesés tűzlet), avagy az irtó siker, irtó ruha, meg az irtó tűzlet sem. A bombatűzletbe (= a jó boltba) mások is beszállnak (helyesen: benne vannak), a palikat jól megvágják, adják a bankot, mint egy nagy; de a végén az ösztársaság elveszti az öszpénzét, erre fel írusszik, légy, meglóg — kész a kocsi... Nem volt bolt!... Anyi baj legyen!

Ma cél helyett célkitűzésről beszélünk (pl. izmterette célkitűzéseit, célkitűzései előérése mindent elkövetett!); politikai irányítás (vezető, megatartás) vagy egyszerűen politika helyett a politikai vonalvezetés lett divatos szó-lássá. Ha valaki valamihez ért, akkor: nagyon tud! Ma nemcsak a kamat vagy a rokkant százszázalékos, hanem van: százszázalékos uriember, százszázalékos háziaszony, százszázalékos szerelem, valakinek az érdekét százszázalékosan védik, meg: vannak százszázalékos megbízható emberek, olyan megbízhatók, hogy még! Figyeled? Vannak persze, akiknek a százszázalékos háziaszony nem esztük („nem az én esztém“ mondják). Jelzem, tetszik nekem az eset!... — Ha azt kérdezed a pófától, hogy tud-e bridzsolni, így felel: Az nem szó! Avagy: Mi az hogy? Avagy: ugy ahogy mondd... Jópofa? Pont ő ne tudna? — mondd már?! Ma mindenki mindenkinek: fiam. Mit tegadjam, furcsa eset. Ne, most mondd!... Szépen vagy te nekem: Mire fel? — A nyelvnek ilyen divatoságait, ugy-e, le kell építeni, mert sejtöd, hogy a nyelvvel ennyire kibabrálni mégsem lehet! Ezt leszögezem. Kész röhej.

Divatosak kezdenek válni cégtáblákon és hirdetésekben az ilyen nagyzó kitételek, mint cipőház, belvárosi gyümölcsész, csokoládéház, csipkeház, divatcsarnok, hűsarcnok, kalaphőpönt, fagyilatszalon, fotószalon, autószalon, (sőt: használt autószalon!)

Igen sokszor felkap a divat egyes idegen

KÜLONFÉLÉK

Mit tárgyalt a városi tanács?

Léva város tanácsa f. hó 3-án este ülést tartott. A tanács ülésén felbontották a városi rendőrség ruha és cipőszükségletének szállítására beérkezett pályázatokat. A tanács elhatározta, hogy a szállítást nem adja ki egy iparosnak, hanem megosztja az összes pályázók között. — A városi rétek egyévi szénatermesztésének eladására árverést fognak rendezni. — A városi magyar közönyvtár tanácsa megkereste a városi előjáróságot a könyvtárral kapcsolatosan létesítendő nyilvános olvasóterem rég vajudó kérdésének megoldására. A tanács az ügyet egyelőre levette a napirendről, abban az időben válik aktuálissá, amíg az járási hivatal kiköltözik a városháza épületéből s felszabadult helyiségek fognak állni rendelkezésre. — Elhatározta a tanács, hogy a Stefanik utcából a dinnyeárusokat az Ozman térre telepitik le, amely intézkedéssel a város központi részének előnyösebb képet igyekszik adni és tisztaságát biztosítani. — A tanács a Csehszlovákiai Magyar Irodalmi és Tudományos Társaság kérésére ötszáz korona segélyt szavazott meg. — A prágai kiállítás rendezőse azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy a Lévan pár év e'ott' lett régi pénzeket kiállítás céljából kölcsönözze ki. A tanács a kértet teljesíteni határozta. Az érdekes lelet kiköltöztet s erre az időre elvesztes ellen huszezer koronára bebiztosítja. — A tanács elhatározta, hogy a László- és Schoeller utcák kikövezésére pályázatot fog hirdetni. —

szavakat is, pl. direkt csudálatos, direkt örület! direktzerencse! stb. Ma az emberek fantasztikusan vagy szenzációsan mulatnak, fantasztikusan vagy szenzációsan nyaralnak, stb., és minden fantasztikus, szenzációs, klasszi-

A köztársasági elnök részére átadandó művészi kiviteletű díszpolgári okmány elkészítésével a tanács a lévai Taby Ica't bízta meg. — Prágában e hó folyamán különböző városfejlesztési szakelőadásokat fognak rendezni, amelyekre a tanács Simai mérnököt és Vojtás titkárát küldte ki. — A tanács a polgári légvédelemmel kapcsolatos felzáróltás szükségletét megrendelte és foglalkozott az ág. evang. egyházközségnek a temetője kibővítésére vonatkozó akcióval és számos kisebb jelentőségű ügyet tárgyalt le.

— Bándy Endre ünneplése. Őszinte örömmel üdvözöljük Bándy Endrét, a lévai evangélikus egyház köztisztviselőiben álló főesperesét és hitvesét. Atik a közelmúltban ünnepltek negyven éves házassági évfordulójukat. Ezalkalmából az egyházközség legutóbbi közgyűlése is meleg ünneplésben részesítette lelkiszerelőt és a hívek külön is nagyszám-ban keresték fel a jubiláló házaspárt jókíván-ságaikkal. A főesperes-lelkész meghatottan készült meg hívei szeretetének és ragaszkodásának váratlanul jött jölesét megnyilatkozását.

— A Sz. M. K. E. köréből. A Szlovenszói Magyar Kultur Egyesület évi főközgyűlését vasárnap tartotta meg Komáromban. A közgyűlésen Léváról Schubert Tódor a lévai helyi fiók elnöke és Koperniczky Kornél a helyi fiók titkára jelentek meg. Figyelemre-méltó a közgyűlés elé terjesztett s elfogadott titkári jelentés ama szakasz, melyben a SZMKE fiókoknak figyelmébe ajánlja, hogy ne csak színie öadmusokat rendezzenek, hanem komolyabb kulturmuokára is nagyobb súlyt vessenek. Szorgalmazta továbbá a fiókok saját kulturházaiknaképítését. A választások so-

gyarság kulturális kötelességeinek teljesítése végett a városi magyarnak a falu magyarjárhoz. Nem elég a tudás egyéni birtoklása, hanem azt a hatalmas őr, amely a kisszámú magasműveltségű magyar értelmiség és a nagyszámú, de sajnos az országos átlagon alul álló széles falusi rétegeink közt ma még fennáll, el kell hamar tüntetnünk, nehogy lekéssünk arról a nemes versengésről, amelyre minden nemzetnek lehetőséget nyújt Köztársaságunk törvényhozása a kultura síkján.

Mindehhez a munkához a népünk iránt érzett szeretetünkől fakadó szolgálatkészség és a szolgálat szelleme kell irányítsa kultur-munkásainkat. Ha a tudással szembeállítják azt, hogy még nem boldogított senkit sem, azt kell rá válaszolnunk, hogy a harmónikus életszemlélet és nyugodt, biztos világszemlélettel párosult kultur-munka mindig erőt, eredményt jelentett.

Minden magyar kultúremlernek tudnia kell, hogy az élet: szolgálat; igaz, ma az urhatnamság korában kevés a szolgálatra kész munkás, de a magyar kultura jövője megkívánja, hogy több és jobb sáfára legyen az eddigiekénél!

A csehszlovákiai magyarság minden, magával és népével szemben lelkiismerettel rendelkező tagja jól tudja, hogy a kínálózó alkalmat és rendelkezésre álló lehetőséget igénybe kell venni akkor, ha arról van szó, hogy a csehszlovákiai magyarság életéről megvédeni és nagyobb erőre juttatni — törvényes lehetőségek mellett módunkban áll. Az itteni magyarságnak kevés u. n. „apró“ munkása volt és sajnos ma is kevés az olyan széles látókörű egyéneknek a száma, aki a részletmunka elvégzésénél tekintetbe jön, azaz aki szívesen vállal részt önzetlenül és egyedül lelkiismeretének szavára hallgatva abból a munkából, amelyet minden városban, járásban és faluban végre kell hajtani. A nemzetek egymás-mellett-élése meg-hozza az állandó érintkezési felületet. A köztársaság nyugati területén él cseh, valamint német és lengyel nemzetek az évszázados közös élet folyamán ki-kiépitették sajátos nemzeti szervezeteiket. Ezek elsősorban kulturálisak, másodsorban gazdaságiak és harmad-sorban szociális jellegűek voltak. Hát mi csehszlovákiai magyarok kire és mire támaszkodhatunk a nemzetiségi élet megkövetelte és az állam elismerte nemzeti szervezeteink kiépitésénél jelentkező szükségletek megoldásánál. Nekünk mai értelemben vett nemzetiségi

— törvényesnek tekintett — kulturális, gazdasági és szociális alakulataink nem voltak. Tapasztalt vagy más országokban iskolázott vezetőink — ilyen értelemben — szintén hiányoztak. Egyedül azokra a fiatal erőkre támaszkodhatunk, akik már megismerhették a Csehszlovákiaiban lehetséges és elismert munka- és dolgozó nemzeti szervezetek lényegét. A jelen írásom is elsősorban a dolgozni akaró és népünket tettekben is szerető demokratikus felelősségérzettel rendelkező magyar lelkeknek szól. A talán legelhanyagoltabb magyar munkakörre, de mindenképen a legfontosabb megnyilatkozásra — az ifjúság, a magyar ifjúság gondozására vessék figyelmüket e pár percre, idősebb és fiatalabb olvasóim egyaránt. Hogyan vehet részt Csehszlovákia magyarsága a járási ifjúság gondozó munkájában? Szlovenszón és Ruszinszón ezúttal szerint minden járásnak meg-van a maga járási ifjúság gondozója. Ez a járási ifjúság gondozó egy-uttal segédszerve egyrészt az illetékes hivatalnak, másrészt pedig a járásbírósnak. Szlovenszón a magyarság ma még nem tudta ki-építeni a sajátos magyar járási gondozóit, ezért nekünk magyaroknak minden erőnkkel saját jövőnk és fejlődésünk érdekében be kell kap-csolódnunk a Járási Ifjúság gondozók (szlovákul Okresná pečivosť o mládež) életébe és munkálkodásába. Hiszen a Járási Ifjúság gon-dozók nem más nemzetiségű organizációk, hanem szociális ható-ságok, amelyek járasonként — miután Szlovenszón területiális or-ganizációk, olyan jellegűek, amilyené alakítják a benne dolgozó állam-polgárok.

Amíg odaér minden magyarlakta járás magyarsága, hogy a szervezeti fontos kérdésekkel is foglalkozzék, fel kell ébrednie a széles rétegekben éppúgy, mint az elhivatott — lelkiismeretes vezető-eknek a szívében — a tervszerű szociális és nemzetmentő gyakorlati felebaráti munka iránt a szükségesség érzetének. Hiszen a segélyre-szoruló gyermeket védeni kell, ugyszólván a fogamzástól kezdődően — egészen a 18. életévig. Az anyatanácsadók, a gyermekágyban lévő és szoptatos nők otthonai, a gyermekmenhelyek, az óvodák, az árvaházak, a gyermekvédő-otthonok, a gyermektelepek, a tanonc-internátusok mind oly szociális intézmények, amelyekre nekünk magyaroknak nagyon, de nagyon szükségünk van. Értsük meg, hogy tervszerűen kell gondoskodnunk az iskolát kijárt 14 éves elhagyott gyermekek jövőjéről a munkaadók és mesterek segítségével létre-hozott munkaközvetítő és hivatásbeli tanácsadók létrehozásával. Mindezekre a szükséges — kiváltképen a mi nemzeti életünkben

(Folyt. köv.)

rán a SzMKE országos alelnökévé Schubert Tódort választották meg. Bojsza Józsefet (Zseliz) a felügyelő bizottság, Koperczy Kornélt az országos választmányba rendes tagnak és Nagy Béla kikéri igazgatótanítót póttagnak választották meg. Többek között elhatározta a közgyűlés, hogy Léván kerületi titkárságot állít fel és a SzMKE lévai kerületi titkárságának vezetésével Darkó Istvánt, az ismertevű írórt bízta meg, aki előreláthatóan az ősz folyamán kezdi meg a lévai kerületben működését.

— A Csehszlovákiai Magyar Dalosszövetség Kassán tartotta közgyűlését, amelyen a Lévai Dalárda képviselőiben Heckmann István kernagy jelent meg, akit a dalosszövetség országos karigazgatóvá választott meg. Józsefcsek Gázt a dalosszövetség alelnökévé választották meg. A dalosszövetség közgyűlése elhatározta, hogy ezután minden évben rendez a szövetség országos dalosünnepét.

— A szlovenszki magyar tanítók gyűlése Léván. A Szlovenszki Általános Magyar Tanítóegyesület ezévi központi gyűlését ismét Léván tartja meg, a ref. egyház tanácstermében július 2-án. Eőző nap a választmány tart ülést. A közgyűlés tanítói és pedagógiai ügyeken kívül a közművelődési testületek kérdésével is foglalkozni fog.

— Meghívó. A lévai járási fiatalságot védő egyesület közgyűlését június 16-án d. u. 3 órákor a városaházban tartja meg. Sorrend: 1.) Közgyűlés megnyitása, 2.) Működési jelentés, 3.) Pénztári jelentés, 4.) Számadási felülvizsgáló jelentése, 5.) Választás: a) 12 bizottsági tag választása 3 évre, b) 2 számadási felülvizsgáló és 2 póttag választása. 6.) Anyák és csecsemők tanácsadójának átvétele a Csl. Vörös Kereszt Egyesülettől. 7.) További javaslatok. A közgyűlés után az új elnökség lesz megválasztva a igazgatói tanács által. A közgyűlés akkor határozatképes, ha kétszer annyi tag van jelen, mint hány tagból áll az igazgatói bizottság. Ha a meghatározott időben a megadott létszám nem lenne jelen, úgy félóra múlva új gyűlés hi-

vandó össze, mely határozatképes lesz, tekintet nélkül a jelenlévő tagok számára. Eöfterjesztéseket a közgyűlés előtt 4 nappal kell írásban az egyesület elnökéhez beadni. Tekintettel arra, hogy választás is lesz az igazgatói tanácsba, a t. tagok és bizalmi urak nagyszámú megjelenését kéri az OPM igazgatói bizottsága.

— Új ügybeosztás a járásbírósnágnál. Julius elajéjő a lévai járásbírósnágnál új ügybeosztás lép életbe. A perenkívüli, hagyatéki, árvaszéki, telekkönyvi, csőd és kényszer-egyezségi, valamint betétszerkesztési ügyek tárgyalása dr. Valló János bírósági tanácsos hatáskörébe fog tartozni. Az összes polgári pereket dr. Szander János járásbíró tárgyalja. A végrehajtási, földművelésügyi ügyek dr. Jancsek Erzsébet járásbíró hatáskörébe tartoznak, míg a büntető ügyosztályt továbbra is dr. Gáspár Árpád járásbíró vezeti.

— Hivatalosan elismerték a komáromi ref. tanítóképzőt. A Ref. Egyház és Iskola c. lap örmel közli a pozsonyi isk. referátus leiratát, amelyben utólagosan tudomásul veszi a ref. egyetemes egyház által Komáromban felállított két, váltakozó évfolyammal bíró ref. magyar koedukációs tanítóképző intézet létesítését. Ezzel a komáromi képző hivatalos elismerést nyert. — A jövő tanévben a komáromi ref. képzőnek I. és III. évfolyama lesz (Magyar Tanító.)

— A forgalom elzárása Zsarnóca—Garamrét között. A garmvölgyi állami út 81.10—81.200. km szakaszán, Zsarnóca és Garamrét között a 136. sz. garami hid átépítése miatt a hatóság a forgalmat (mindenféle járműre és személyi közlekedésre) f. hó 9 nek déli 12 órájától beszünteti. A forgalom szünetelése öt hónapig fog tartani. Ezen idő alatt a közlekedést az országos és vicinális utakon bonvolítják le, mégpedig a Zsarnóca eötti 7600 km jelzéstől Alsóhárom, Hodrus, Tepla, Szklenő és Gletnek községeken keresztül és a 87.800 km es jelzésnél kapcsolódik be ismét az állami útb.

Az említett községeknél a hatóság jelzőtáblákat állítottat fel a szükséges tájékoztató sok megadására.

— Miért fergos a cseresznye? A Szöllő-Bor-Gyümölcs kitéző szaklap e héten megjelenő június számában olvassuk: A cseresznyelégység a cseresznyeferősök rajzát, mikor a cseresznye éppen pirosodni kezd és egyesével elhelyezi petéit a cseresznyén, annak szára közelében. A kis kukac azután berágja magát egészen a cseresznye magjába, ahol teljes kifejlettségéig él. Etkor kifurva magát, lepattan a földre, ott még sokáig nyújtózkodik, míg pihenésre szánja el magát és bebábozódni behuzódik a földre. A földben várja meg a tavaszt, amikor kifejlődik belőle újból a cseresznyelégység. A cseresznyelégység ragyogó fekete, csak a két szárnyától fehére a lába sárga. A szárnyán három sötétbarna sáv vonul át, amelyek közül a harmadik átéri az egész szárnyat és a csucst is elfoglalja. A megtámadott cseresznye igen sokszor kivülről teljesen épnek látszik és csak tüzetesebb vizsgálat után fedezhető fel rajta ott, ahol a kukac befurakodott, kis bemélyedés, amelyet gyakran barnás folt vezet körül. A kései cseresznyében több kárt okoz, mint a koraiakban, ugyszintén sokkal inkább tele van vele a feketecseresznye, mint a fehér és a gyengén vörös. Az ellene való védekezésnél arra kell törekedni, hogy a földben nyugvó bábokat minél mélyebb földrétegekbe juttassuk, ahonnan a kikelő légy nem tud a napvilágra jutni, tehát a cseresznyefák alját ősszel vagy kora tavasszal fel kell jó mélyen ásni, aztán megteposni, hogy a cseresznyelégység örökre odavesszen.

— Halálózás. Michalovics Dániel bakabányai mészáros, életének 37. évében, hosszas szenvedés után elhuny.

— Pályaválasztási kérdésben, ösztöndíj ügyekben valamint más, a fősoklával kapcsolatos kérdésekben felvilágosítást nyújt a Magyar Menza Academica Egyesület gondnokai, Janson János, Bratislava Szaferik-tér 4. I. 6. Válaszbélyegyet mellékelni kell.

nélkülözhetetlen intézmények felállítására — anyagiak kellene. Honnan? Felsőrolom: tagdíjakból, rendezések, gyűjtések, előadás, üzleti vállalkozások — főképen mozi- és panoráma-licenciák megszerzése révén —, támogatásokból, állami, országos, járási és községi segélyekből. A Csehszlovákiában élő magyarság gyakorlati nemzeti öntudatának legjobb fokmérője lesz és kell hogy legyen, mennyiben ismeri fel a szociális tervszerű és államátmogatta munka jelentőségét és hány tagja kapcsolódik be a ma még magyar nyelven erősen propagálásra váró és nem eléggé ismertett járási szociális nemzetmentő munkába.

Ha a magyarság ma még nem versenyképes a csehszvági és morvaszlovákiai cseh és német öntudatból fakadó áldozatkész nemzettel oly irányban, hogy felismervén a magyar ifjúsággondozás rendkívül sok és felelősségteljes munkakörét, hozzálatna önálló járási magyar ifjúsággondozók megszervezéséhez, mégis lásson hozzá legalább ahhoz, hogy a már meglévő és minden előzetes jogi előkészítést nem igényelő alakulatait hozza létre, a már meglévőket töltsse meg munkával. Így ki kell építeni a magyar iskola versenyképességének megvalósítása és a tanítók megsegítése valamint a gyermekek többségének érdekében a szülői társulatot, minden elemi, polgári és középiskolában. Októbertől legalább áprilisi biztosítani kell a nélkülözhető szegény magyar iskolásgyermekek munka- és tanulóképességét. Hogyan tanuljon az éhes gyermek? Meg kell említenem, hogy az érdekelt szülőknek keresniük kell a kapcsolatot a járási Ifjúsággondozókkal. A magyarság legnagyobb része úgy tekint ezekre az organizációkra, mintha azok főképen csak a csehszlovák gyermekek érdekében dolgoznának. Ennek a tévhitnek meg kell szünnie. A magyarság értelmiségének és gazdaközönségének részt kell vennie a járási Ifjúsággondozók munkásságában. Be kell menni a járási Ifjúsággondozókba. Különös tudni, hogy pl. a magyar kisebbséglakta Érsekújvár járásban a járási Ifjúsággondozónak csak 58 tagja, a feledinek 55, a ógyallainak 53, a szelízinek 60, ugyanakkor pedig a breznóinak 540, az újbányainak 430, az eperjesinek pedig 573.

Itt valami baj van. A baj abban rejlik, hogy nincs meg a magyarság gazdasági, politikai, kulturális és egyéb közeleti tényezőinek ma még az a kapcsolata ezekkel a nemzeti szempontból nagyfontosságú szervekkel, amelyek munkásságát nem szabad nem látni.

A járási Magyar Közművelődési Testületek mindenütt ott, ahol megalakultak, kapcsolatot teremtenek a Járási Ifjúsággondozókkal. A magyarság sok-sok szegény gyermeke gyakorlatilag csak akkor nyerhet segítséget, főképen a közpénzekkel dolgozó Gondozókba, ha bekapcsolódik azoknak a munkásságába.

Hiszem, hogy a jövő esztendő a ruhátlan és éhes magyar gyermekek számára sok-sok örömet hoznak. A falu legértékesebb eleme, a magyar tanítóság ép úgy, mint a lelki vezetősége a különböző egyházak lelkesel, ne áttallják, hanem — amennyiben még nem vették ki eddig is részüket a járási ifjúsággondozó munkából, — lépjenek be a járási Ifjúsággondozóba és gyakorlati szeretetükkkel javítsák meg városuk és falvaik segítségére váró tanulóseregük helyzetét. Meglátják, jó munka, a magyar nép szolgálatában álló eredményes munka érzése nyújtja majd a legteljesebb elégtételt és köszönetet a fáradozásért.

Mindenütt ahol magyar kultúra él, lükett és fejlődik, ott a magyar művelődés legbiztosabb, leghűségesebb szolgája s egyben leg tisztább forrása a magyar iskola. A Csehszlovák Köztársaság alap-törvényében, az 1920 február 29-én meghozott alkotmánylevelében, a leghatározottabban alakban kifejezésre juttatta az állam területén élő valamennyi nemzet egyenjoguságát. Az itt élő nemzetek egyenjoguságának legkézzelfoghatóbb bizonyítékául az anyanyelven történő iskoláztatás szükségességét vélték azok az államférfiak, akiknek nevelői sorában ott látjuk Komenský Ámos János európai, sőt világlejtelenségű pedagógiai vezéralakját, Palacký Ferenc multszázadbeli történetíró nemzetének multjára nézve felmerhetetlen jelentőségű munkás szellemét. Miért említem éppen ezt a két cseh szellemóriást? Azért teszem ezt, mert éppen — és elsősorban az ő elgondolásuk kiindulópontjaként ott látjuk azt az elvet, amelyet az alkotmánylevelük kifejezően alkalmazott a Köztársaság nemzetének egymással való életének — nyugalmas és kiegyensúlyozott életének — a biztosítására. Ez az alapelv: a „suum cuique“ — „své k svému“ kulturmérceje Comenius tanításának. Ugyanezt az elvet találjuk meg az elmúlt évszázad vetületében Palacký Ferenc történetírásainak olvasásakor, az egyes nemzetek életlehetőségeinek biztosítását illetőleg. Magyar vonatkozásban, kiváltképen a csehszlovákiai magyarság életében a „svoy k svojmu“ a köztársaságbeli demokrácia osztó igazságának azt a megdönthetetlen szükségességét hirdeti, hogy „mindenkit a magáé illet.“

— A csendőrség köréből. Az országos csendőrpáncsnokság C.obra törzskapitányt, lévai szárnyparancsnokot Rózsahegyre helyezte át s helyébe D.essler József kapitányt helyezte át Pozsonyból. C.obra mintegy tíz évig vezette a szárnyparancsnokságot.

— Kertmegtnyító a Ker. Munkás Egyesületben. A Ker. Munkás Egyesület új kerthelyiséget ma délután 4 órákor nyitja meg. Kitűnő cigányzenekar hangversenyez. Este 8 órákor Kórea ösztáncot fog rendezni. A kerthelyiség kellemes találkozója lesz az egyesület tagjainak és vendégeinek.

— Lévaiak pozsonyi vendégszereplése. A pozsonyi rendőrség megkeresésére a lévai csendőrség letartóztatta Kerekovics Julia és Rohács Miria lévai lakosokat és egy lévai férfit. A két nőt azzal vádolják, hogy egy pozsonyi textilüzletben különféle árukat lopnak. A férfit azért tartóztatták le, mert a lopott holmit az ő nevére adták fel a vasúton. A férfi szerepe ezideig még tisztázatlan. Kerekovics Juliat később szabadlábra helyezték, de a vizsgálat tovább folyik ellene.

— Ösztöndíj középiskolások részére. Az Országos Hivatal választmányja ösztöndíjat írt ki szlovénzközi középiskolások számára az 1937-38. tanévre évi 500, 700 és 1000 korona értékben. Ezen ösztöndíjat elnyerhetik azon szlovénzközi szegénysorsú és jó előmeneteli középiskolások, akik valamely középiskola rendes tanúói. A középiskolák első két osztályának tanulói semmi körülmények között nem kaphatják ezt az ösztöndíjat. A teljesen felszerelt kérvényt 1937. jún. 15-ig kell azon intézet igazgatóságára utján beadni, ahol az 1936-37. tanévben mint rendes tanuló be volt iratkozva. Akik az ösztöndíjat valamely internátusba kéri, azok az illető internátus igazgatóságára utján küldik be kérvényüket. A kérvényhez mellékelni kell: 1) állampolgársági bizonyítványt, 2) vagyoni kimutatásról szóló bizonyítványt az előírt nyomtatványon. Ez a bizonyítvány egy évnél nem lehet idősebb és az előírt hivatalok által kell láttatkozva lennie. 3. tanulmányi előmeneteli igazoló iratok az egész tanévről. 4. további bizonyítványok, melyek a kerést indokolják (tűz, hosszas betegség, árvíz stb.). A nem rendesen vagy hiányosan felszerelt, továbbá a későn vagy nem az intézet igazgatóságára utján beadott kérvényeket nem veszik figyelembe. A kérvényben fel kell tüntetni, ahogy a kérvényező milyen más ösztöndíjat vagy segélyt élvez már.

— A pozsonyi YMCA szlovák tannyelvi két éves magánkereskedelmi iskolájába, valamint egy éves kereskedelmi tanfolyamába a beiratások június 15-től kezdődnek. Az iskola felvehet minden 14 életév betöltött és legalább 3 polgári vagy középiskolai végzettséggel rendelkező tanuló vagy tanulókat. Az iskola az iskolaiügyi minisztérium ellenőrzése alatt áll és végzett növendékei érvényes bizonyítványt nyernek. A tanulóknak joguk van a kedvezményes vasúti díjazásról is. Az iskola jó alkalmat nyújt az állami nyelv gyors és alapos elsajátítására. Prospektus ingyen küld az iskola igazgatóságára, Bratislava, Vály, YMCA.

— Utazási kedvezmények külföldieknek. A cseh szlovák államvasutak május 1-től október 31-ig idegen állampolgárok részére a Cseh-szlovákiaiban való utazás esetén a visszautazásnál 50 százalékos kedvezményt nyújt. A kedvezmény feltétele hatnapos tartózkodás a közutazás bármely helyén. A kedvezmény megadásának alapjául idegen utlevél és az utazási irodáknál 5 korona ellenében megvásárolt ellenőrzőjegyet szolgálat. Az ellenőrző jegyet már hárminckilométeres utazásnál is kiadják. A visszautazási jegyek a külföldi utazási irodáknál is megveszthetők és pedig féláron. Az utasnak jogában lesz az utárányt megváltoztatni. Amennyiben az utárány hosszabb lesz, mint amilyenre a jegy szól, az utasnak a további utazásra is 50, 40, 30 vagy 20 százalékos vasúti kedvezményre van igénye. Amennyiben a külföldi utas a visszautazásra szóló jegyet nem szerzi be a külföldi utazási irodánál, úgy azt bármely bel-
földi utazási irodánál beszerezheti.

Léva főterén kétezer diák ajkán csendül fel a dal

Jelentettük már, hogy e hó 27-én, vasárnap fog lezajlani Léva-n a köztársaság legnagyobb szlovák gyermekhangversenye. Ez a monstrehangverseny nem csupán gigászi arányúval, hanem teljesen újszerű művészi elgondolásával is nagymértékben foglalkoztatja mind a pedagógiai, mind az énekművészeti köröket. Ugyanis a nagy öszezkar egyidőben fog magyarul és szlovákul énekelni egyes műveket. Természetesen a nagy öszezkarokon kívül, amelyekhez hasonlóan eddig még sehol sem kísérleteztek, az egyes iskolák énekkarai külön-külön is szerepelnek a saját maguk által választott darabokkal. Léva és vidéke közönségének egy új és bizonyára emlékeztető nagy művészi élményben lesz része ezen a napon.

A garamvölgyi iskolákban már izgalomtól dobogó szívvel és kipirult arccal készülnek a kis diákok és diáklányok erre a nagy napra, amidőn Léva főterén egyszerre kétezer diák ajkán csendül fel a dal, amelynek szárnyaló ritmusa testvéri szeretettel olvad egyggyé a szlovák és a magyar gyermekek ajkán, ezzel is hirdetővén az embertestvéri barátságot és a szülőföld szeretetében való egyggyé olvadást.

A lévai tankertület 34 iskolája vesz részt ezen a ritka érdekességű hangversenyen. 17 szlovák és 17 magyar iskola tanulói jussága tesz tanúságot arról, hogy bár nehéz és fáradságos munka árán ápolni és fejleszteni kívánja a dalkultúrát. Szlovák és magyar kis lélek találkoznak a dalkultúra mezején, hogy

testvéri szeretettel egyesüljenek a dal szépségében.

A modern pedagógia nagy súlyt helyez az énekkultúra fejlesztésére, mert érzi annak rendkívül nagy fontosságát. Az eddigi csiszolatlan egyszerű éneklésmód helyett az összhangzatos karéneklést kívánja megismertetni és megszerettetni a gyermekekkel. Azonban nemcsak a tenítés keretében nyilatkozik meg a dalnak szívet és lelket nemeseítő hatása, hanem a felnőttek részére is. A dal a szív érzelmeinek megnyilatkozása. Szívet, lelket gyönyörködtet, vidámit, vizsgálat, erősít. A Volga-hajósok bánatos melódiái, a kurucvitéztek kesergő, lús dalai mindarról tesznek tanúbizonyoságot, hogy még a legszomorubb helyzetben is az ember legbűfeesebb barátja, érzelmeinek legizgibb kifejezője a dal. A dal hűséges barátként elkíséri az embert a bölcsőtől egészen a sírig. A dal nyíltszívűvé, őszintévé, megértővé és igaz barátá teszi az embert. Bátorságot, kitartást ad és összetartásra ösztönöz. Boldog az a nép, amelynek ajkán soha sem némul el a dal, mert ott nincs elűggedés a legnagyobb viszontagságok közepette sem, mert a dal reményesség csepegtet a feljajduló lelkekbe. A dal a nemzeti érzés ápolója és fejlesztője. Egy egész nemzet történelmi életének kifejezője. Binne van egy nemzetnek öröme és fájdalma. Tekintsük hát e napot egyik legkedvesebb ünnepünknek, dobjanjon össze szívünk a mi kis dalostestvéreinkkel, akik dallal az ajkukon, teli reményességgel a szívükben fogják hirdetni Léva-n a szebb és boldogabb jövő elkészését.

Kopa tréfái

Ez a történet öregebb mint a lévai Vigadó, de öregebb meg a lévai városánál is. A város akkor meg nem nyugtózott olyan nagyot a hosszú álom után és a nyári szellőnek gverejkétek volt a kakukfi illatát a mezőről bekergetni a korszóra.

A közbiztonság biztos alapokon pihent, ha rendőri őrzete Léva polgárságát. A gumibot ismeretlen volt meg a közbiztonsági közegek előtt. Legfeltehetősebb fegyvere volt a rendőrségnek a nádpálca, amelyet bizonyára meg abból az időből ismerünk, amikor jó tanítónk működött közre oly szívesen a tekintetben, hogy viszonyul minél kevesetlenebb legyen. Már mint a nádpálccával. A rendőrkapitányi hivatalban Konya József uralkodott. Hogyha nagyon megaragították, dühösen ütött az asztalán fekvő törvénykönyvre és meg dühösebben kiáltotta az előtte remegő delkvensre: — Egy szót se többet, mert úgy magára olvasom a paragrafus, hogy egész életében megemlegeti! — Mágis sem tudjuk, hogy melyik lett volna az a bizonyos hatékony paragrafus!

De a kórházkertnek külön öröge volt, ott az igazgató, puskával őrizte a fákat főként a virágzó gyümölcsfákhoz, hogy keletje hajdan itt. A falusi legények április és május közötti éjszakán májtáknak hordták el a babák albakat ele. Így hódoltak az ősi szokásnak. Sajnos azóta már megromlott az ősi erkölcsök! Igazi virágok helyett ma már csak papírvirágok virítanak a májtákon.

A város polgársága nagy súlyt helyezett arra, hogy az idő mikénti állásáról jól legyen informálva. Nappal ez nem volt nagy problema, mert ha kíváncsi volt valaki arra, hány az óra, hát átküldött a deszkapalánkra a szomszédjához, akinek ha történetesen volt órája, előzőkeny szolgált felvilágosítással. De ha nem volt, előzőkeny továbbította a kérdést a szomszédra. Ennek az udvariaskodásnak az lett a következménye, hogy az órákos éheztek Léva-n. De éjszakánként idején csak nem fogtak a szomszédra kiabálni. Azert a polgárság tízedekbe osztotta a várost és minden tízedbe „bokter” fogadtott, aki sippalással jelezte éjjel az idő állását este kilencőtől hajnalig negyig. Ha valakinek a ludfertály megfeküdte a gyomrát, nem tudott aludni és tájékozódni akart az idő felől, csak megkellett várnia míg a „bokter” az utcájába került és kisipolta az órák számát. Szó se róla, nem türelmeire volt ugyan szükség míg a „bokter” megjelent a sippal pont abba az utcába, ahol epedve várták, de sebak, akkor még több volt a türelme, az emberek nem voltak olyan idegesek mint most. Például a „bokterek” kilenc órákor elkezdtek futni a kilencet és futják egészen tíz óráig, tíz óráig pedig a tízet futják tízenegyet és senki sem panaszkodik miatta. Ebből az időből maradt fenn ez a kedves történet. Az Országból sietett haza a lévai polgár és az utcán megkerdezte az egyik baktert hány az óra. Nem tudom kérem — felelte előzőkeny — de mingyárt tízenegyet fogok futni! Hogy hová jutottunk: elevenen példázza, ha ma valamelyik közörség egymegyedet kékis, az összes újságok lármát csapnak miatta. Ebből is látható, hogy mégis csak más világ volt az a régi! ...

Mintha csak látnám mint bñlnt öszülő fejével a lévai gyűker és sziate hallom amint letesz az asz-

talra homályossá vált szemüvegét és nagyot sóhajtot: Hja, ja, bizony más idő volt! Nem azt kérdezte akkor a jó lévai gyűker estefelé a feleségétől, hogy anyuk miből fizetjük ki holnap az adót? hanem, hogy: anyuk, hová megyünk estere? Es akárhová mentek, mindenütt előzőkeny fogadták őket meg az adóhivatalban is. Ami nem is csoda, hiszen Léva valóságos előzőkenyégi járvány dult, aminek utórezsegi nemileg meg ma is érezhető.

Ebben a kis városban valaha annyi volt az előzőkeny ember, hogy szervezete tömörült. Sajnos, hogy a szervezettel jegyzőkönyvet nem tudom felkutatni, hogy megríthatnánk a lévai előzőkeny történetét, meg kell elegendnem azzal, hogy ideiktatom egyik mulatsági meghívóját, amely bizonyára a lévai múzeum legdrágább emléke:

Meghívó. A Lévai Előzőkeny Társasága 1904. évi július hó 2-án a Lövöldeben Nyári Mulatságot rendez, melyre a címzettet és b családát tisztelettel meghívja a Rendezőség. A műsor a mulatság előtt közvetlenül lesz közzéteve. Kezdeté delután 5 órákor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot Lang „Központi kávéház” helyiségeiben tartjuk meg s ez esetben a mulatság este 9 órákor kezdődik. Belépődíj: személyegye 2 korona, családlegye 5 korona.

Az előzőkeny társaságának hatása természetesen rányomta bélyegét az egész városra. A hitelező előzőkeny kerete pénzét és előzőkeny tagadta meg a kert kölcsönt, a vegrhajót előzőkeny foglalta le a butort és a bíró a legnagyobb előzőkeny séggel ítélte el a vádlottat. Ezek után nem csoda, hogy Léva-nak olyan nagy volt a híre, neve, tekintélye!

A nagy előzőkenyéből egyszer furcsa kalamajka történt, amin hetegik kacagott a város. Nagy társaság mulatott az Ördögsgigetben. (Nem azon, amelyiken Dreyfust tartották fogva!) A Kőpincek név alatt ismert kiránduló helyen hajdan Ördög Lajos vendéglős mérte a jó bort. Nagy választéka volt mindég a 36 krajcárosól egészen fel a forintos borig. Aki a forintosból rendelt akkor, jobban megnezték, mint ha valaki pezsgőt hozat ma a kávéházban.

Valami nagy napot ünnepehettik egy lévai társaság az Ördögsgigetben, mert a forintosból ittak. Meg is ezretek jócskán, főként a nők kacagtak nagyokat. Amikor felkeltek, csodálkoztak, hogy a bor nem a felükbe szállt, hanem a lábukba, a jársuk bizony nagyon ingadozó lett. Az egen sötét felhők gyülekeztek, a nök pedig felteettek kalapjaikat. De mintha csak az Isten küldte volna, egy tabáni atyafi akkor hajított arra hosszú szekerével. Mosolyogva szemlélte az ingadozó társaságot és előzőkenyességgel felteette a letrás szekérre és szerencsésen be is zóttyogtette a városba. A felhők sötét árnyékot vetettek a városra, a letrás szekérre és a becsipett társaságra, amelyet a gazda „házhöz szállított”.

Nagyon előzőkeny egy ember volt. A nökét sajátkezűleg rakta le a szekérről. Arról persze nem tehetett, hogy a homályban úgy összeverte a házaspárokat, mint a kucseber zacskóiban a sztomákat és csak odabenn tünt ki a fátális csere, hogy nem azok a párok vannak együtt, akiket a pap adott össze... De nagyobb baj azt nem történt. Léva már akkor is kulturális volt, ismerte az angol térszalagrend világhírű jelmondatát: Honni so! qui mal y pense... Szégyen aki rosszra gondol!

— Pályaválasztási tanácsadó könyvecské „Vezető” címen bő tájékoztatót nyújt szülőknek és az ifjuságnak egyaránt. Megrendelhető Janson Jenő, Bratislava, Saffarik-tér 4. L. 6. Ára 7.— K, amely összeg bélyegben is befizethető.

— A Magyar Minerva a magyar könyvnap alkalmából érdekes és tartalmas könyvnap számot adott ki. Egyébként a Minerva szerkesztősége is résztvevett a budapesti könyvnapon. A Magyar Minerva előfizetési ára egy évre 30 K. Kiadóhivatal Pozsony, Segner u. 3.

— A pozsonyi YMCA középiskolai internátusába már most lehet jelentkezni. Az egész ellátás kiváló pedagógiai felügyelettel együtt 290 korona havonta. Prospektust kívánatára ingyen küld az YMCA, Bratislava Sánc ut.

— Kislakások házak első telekkönyvi átírásának illetékmentessége. Az 1928. évi 43. sz. törvény 54. §-a alapján újonnan épült kislakások házak első telekkönyvi átírása illetékmentes, amennyiben az eladás az építkezés befejezésétől számított három éven belül történik. Az illetékmentességre való igényt vagy az illetékkiszabás előtt beadott kérvényre, vagy az illetékkiszabás után a törvényes határidőn belül beadott felelősség utján érvényesíthetjük. Mindkét esetben azonban alaposan meg kell indokolnunk kérvényünket, melyhez szabály szerint a következőket kérik: 1. A kialakítás ház hűtőberendezéséről szóló hivatalos végzet. 2. Egy földmérő által készített alaprajzot annak megjelölésére, hogy az épülethez nem tartoznak-e olyan telekterületek, melyek nem élveznek illetékmentességet. 3. A telekkönyvi hivatalnak egy bizonyítványt, melyszínt ez az első telekkönyvi átírás. A 30 napos felelősségi határidő betartása rendkívül fontos, mert ennek elmulasztása esetén senki sem követelheti az illeték visszatérítését azon a címen, hogy jogszerűen vagy tévesen fizették be az illetéket!

— Meg kell engedni, ha az adófizető fél bizonyított eljárás kíván. A legfelső közigazgatási bíróság a pénzügyi hatóságok határozatát egy konkrét esetben B 7955—36. szám alatt törvénytelennek okából megsemmisítette azért, mert az adóigazgatóság nem tett eleget az adófizető ama indítványának, hogy a bizonyítási eljárás során megfelelő bizonyítékok hiányában szakértőt hallgasson meg.

Dr. Perger Aladár ügyvédi irodáját Léván, Komenský (Kossuth) utca 6 szám alá helyezte át.

Ragyogó szép imprímék 12 K-tól, himzett lenvásznak, divaticikkek a legújabb frödtörlik, strand piszámak, kabátok. Férfi tropikál szövetek. Ballon kabátok, selyem ingek 25 K-tól legnagyobb választékban Holzmann Bódog cégnél. Szőnyegek gyári lerakata.

Mme GIZELL, a rövid idő alatt közméret lett Psychografologusná az itt tartózkodását közkívánatra meghosszabbította és fogad naponta, vasárnap is. Kákai u. 24.

Gazdák figyelmébe. Ne hanyagolja el gyümölcsfáit. Vásároljon permetezőszert Ph. Mr. Preisich drogeriában. Dendrin, Neodendrin, Poksin, Herbar, Sulfomag, Arsulmag, Organol, oltviasz, Arzola, Uránia-zöld, valamint Sotor-hernyőnyv állandó raktára.

Gyászköszönetek.

Férjem, édesapám elhunyt alkalmából tanúsított jóleső részvéteért, ugyiszint a temetésen megjelenteknek ezuton mindunk hálas köszönetet.

Levice, 1987. VI. 4.

Dusek család.

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, akik drága jó férjem elhunyt alkalmával részvételükkel felkerestek és a temetésen megjelenésükkel szívesek voltak, ezuton fejezem ki leghálásabb köszönetemet.

ö.zv. Bellus Istvánné.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Hudec József és Jókai Mária fia Ferenc. — Csatai Sándor és Jenei Julia leánya Piroksa. Halálozás. Dóka András 46 éves.

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar műsor. 22.25 Küllgyi negyedóra.

BUDAPEST. 9.30 Hírek. 10 Ref. istentisztelet. 11 Rk mise. 12.30 Operaház zk. 13.05 Egészségügyi kalendárium. 14 Hanglemek. 15 Előadás. 15.45 Szalonzene. 16.30 Felolvasás. 17 Köz. a Margitszigetről „Enekló ifjuság” hangv. 17.45 Ünnepi hangok Kalocsáról. 18.25 Cigányzene. 18.50 Felolvasás. 19.20 Előadás. 19.40 Zongorahangv. 20.20 Sporteredmények. 20.30 „Szélmáhos kerestetik” vígjáték. 22 Hírek. 22.20 Honvéz-zk. 23.30 Cigányzene.

PRAHA. 16.25 Katonazene. 19.30 Zenekari hangv. 21.55 Hanglemek. 22.35 Szórakoztató zene.

WIEN. 11.45 Hangv. 12.55 Zene. 15.30 Zongorahangv. 16.40 Hangv. 20 Egyveleg. 21.50 Katonazene 22.30 Zene. 23 Hangv.

Hétő

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar műsor. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Szalonzene. 12.30 Hírek. 13.30 Szimfonikus zk. 16.45 Diákfelőra. 16.45 Hírek. 17 Előadás. 17.30 Cigányzene. 18.30 Felolvasás. 18.40 „Diszszemle a Vermezon a mult század végén” előadás. 19.40 Repülővel Budapestről Párisba, riport. 20.10 Bpesti Hangv. Zenekar. 21.22.05 Hírek. 22.15 Táncclemek. 23.05 Cigányzene.

PRAHA. 17.35 Vonósnyegyes. 19.25 Tarka egyveleg. 20.55 Orpheus, zenedráma. 23 Hangv.

WIEN. 12.20 Zene. 14, 16.05 Hanglemek. 18 Szólisták. 19.25 Operagyveleg. 20.40 Hangv. 21.40 Táncczene. 22.40 Lemezek. 23 Zene.

Kedd

BRATISLAVA. 8.05 Iskolarádió. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar óra. 22.20 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Spanyol dalok. 12.0 Hírek. 13.30 Cigányzene. 16.10 Asszonyok tanácsadója. 16.45 Hírek. 17 Előadás. 17.45 Hanglemek. 18.30 Felolvasás. 18.50 Magyar nóták zongorán. 19.15 Operaház előadás „A végzet hatalma” opera. 20.55 Hírek. 23 Jazz.

PRAHA. 17.30 Fuvóskvintett. 18.20 Kamarazene. 19.10 Katonazene. 20.05 Enekgangv. 21.05 Zene.

WIEN. 12 Hangv. 13.10 Zene. 14 Lemezek. 17.30 Dalok. 17.40 Tarka zene. 22.20 Hangv. 23 Táncczene.

Szerda

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar műsor. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Különböző népek zenéje. 12.30 Hírek. 13.30 Rendőrk. 16.15 Diákfelőra. 16.45 Hírek. 17 Jazz. 18.10 Hangv. 18.40 Előadás. 19.10 Öreg Magyar cigányprimás emlékezete. 20.15 Küllgyi negyedóra. 20.30 Szalonzene. 21.40 Hírek. 22 Hegedűjáték. 22.40 Előadás németül. 23.10 Cigányzene.

PRAHA. 16.10 Katonazene. 20 Operaelőadás.

WIEN. 12 Zene. 13.10 Zene. 14 Lemezek. 16.05 Filharmonikusok. 18.25 Zene. 20.40 Hangjáték. 21.40 Dalok és áriák. 22.20 Dunai est.

Csütörtök

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar óra. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Szalonzene. 12.30 Hírek. 13.30 Balalajka-zk. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17 Cigányzene. 17.55 Előadás. 18.30 Zongorahangv. 19 Növényvédelmi tanácsadó. 19.15 Hanglemek. 20.10 „Tosca” dráma 4 részben. 21.20 Hírek. 21.40 Jazz. 22.45 Operaház zk.

PRAHA. 17.15 Dalok. 17.25 Zenekari hangv. 22.25 Hangverseny.

WIEN. 10.50 Lemezek. 12, 13.10 Zene. 16.05 Slágerék. 17.25 Hangv. 19.25 Opera. 22.20 Kamarazene.

Péntek

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar műsor. 22.15 Lemezek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 Cigányzene. 12.30 Hírek. 13.30 Beszkárt-zk. 16.15 Diákfelőra. 16.45 Hírek. 17 Hegedűjáték. 17.30 Előadás. 18 Szalonzene. 19.20 Operaház előadásának közz. 21 Hírek. 23.05 Cigánygyerekek zenekara.

PRAHA. 17.15 Vonós-négyes. 20 Filharmonikusok.

WIEN. 12 Zene. 13.10 Hangv. 14 Kamarazene. 17.35 Hangv. 19.25 Barzene. 20.20 Hangjáték. 20 Hangverseny.

Szombat

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Magyar műsor. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, lemezek 10 Hírek 12.05 12.05 Szalonzene. 12.30 Hírek. 13.30 Operarészletek. 16.15 Mesék. 16.45 Hírek. 17 Szalonzene. 18.20 Felolvasás. 18.50 Régi magyar szólók és kettősök. 20.10 Köz. Mátyásföldről. Nemzetközi repülőnap. 21 Tréfas helyszíni közvetítés Pécsről. 21.50 Hírek. 22.10 Jazz. 23.15 Cigányzene.

PRAHA. 19.15 Népdalok. 19.50 Tarka est. 21 Hangv. 22.20 Lemezek. 22.35 Táncczene.

WIEN. 12, 13.10 Zene. 14 Hangv. 16.35 Szórakoztató óra. 23.05 Mandolinhangv.

A CSALÁD

— ELBESZÉLÉS —

Írta: HAVAS ISTVÁN

Az asszony formás, csinos jelenség; eleven szeméből bájj és üdőség sugárzik ki. A férfi egészséges, nyugodt természet. Szőke és magas. Az asszony barna. A vicinális másoodosztályu kupéjában egyedül ülnek s otthonos közvetlenséggel beszélgetnek. Házas pár. Mind a ketten tanítók a közeli városkában, Hídvégen.

Látogatóban voltak, hazamennék. Künn már sötétedik; s a gőzös kéménye a szürkességbe tömegesül szőria szikráit. Hangelatos csendesség árad be kívülről. Valahol messze pástoriút s világít. Mind a ketten arra néznek s egy perc ere elhalgatnak. A tűz a szívükbe melegít, bármilyen messze is van.

— Készen vagy a holnapi penzumoddal? — kérdezi a férfi.

— Óh, igen! Holnap nagyon is szívem szerint való témám lesz.

— Ugyan? Micsoda?

— A család, — mosolyog a fiatal asszony. — Szerintem a beszéd-és értelemgyakorlatok fénypontja.

— S hogyan fogod szemléltetni?

— Legjobb szerelném bevinni magát, a két kicsinyünket, a Julit a piros-pozsgás paraszti kékével, meg a kutyust, aki olyan szépen tud „szolgálni”.

A férfinak tetizik a kivihetetlen ötlet, de tán jobban az asszony, akít csendes vére minden melegségével szeret.

— Nagyon szemléletes volna, az igaz. Azt hiszem azonban, legjobban tetzenék közzélnünk a kutyá, amit szolgálattészen, lábain állva elkérné a gyerekek tizórajait. De mit csinálnál például velem, Csipke?

— Mgvával? — kérdi zavartan az asszony, — magát megcsókolnám. Így ni!

— Jó, jó, de ez beleütözköz a pedagógiába s a tanfelügyelő fegyelmét kanyarítana a nyakunkba. Elítélnének, esetleg állásvesztésre. Kenyér nélkül maradnánk.

— Egy ilyen jóra való család? — kiált fel az asszony szívárványos-édes ijedelemmel. — Emberek, akik szeretik egymást, a pályájukat és annyit dolgoznak! Kenyér nélkül! Óh, latennem!

— De hogy is lettünk mi család, Csipke! Hogy mondanád el ezt a gyerekeknek?

— Kicsinyek még ők ahhoz, meg se értenék. Különbben ez nincs is bent a vázlatban. De mondja el nekem maga, Gyuri! Most, most mondja el! Hallani szeretném.

— Mért most?

— Mért holnap lesz tiz esztendeje, hogy a felesége vagyok.

— Tiz éve! Borzasztó.

— Borzasztó? Mi a borzasztó? — fenyegetőzik az asszony.

— Hogy ilyen gyorsan száguld az idő! — komolyodik Gyuri, a tanító. — Mintha tegnap lett volna, mikor odahelyeztek hozzánk. Megtetszettel mindjárt, ugyszólván az első látásra.

— Az asszony boldogan belemosolyog az ura szemébe. Aztán hirtelen eikomolyodik ő is. — De, hogy is jutottunk mi ennyire, egészen idáig!

— Napról-napra, fokról-fokra elvesztetem az eszemet. S az események, az egész élet, minden, ami akkor lefolyt előttünk, ezt, csak ezt segítette elő. Emlékszel rá, mikor egyszer véletlenül hozzám fordultál, hogy hol találod meg a történelmi képeket! Az egyesített V—VI. osztályt tanítottad. Nehéz munka volt, de te oly becsvágyal készültél az órára. Olyan megragadó jelenség volt az a fiatal, csinos és szorgalmas tanítóné. Ez egészen rátermett kis pedagóga, vélekedtem megamban, nagy titokban.

— Megmondhatta volna nekem is, mindenképp jól esett volna, — szakította meg az asszony.

— A tanfelügyelő mondotta meg neked.

A leghivatalosabb személy erre. Emlékszel rá, hogy mennyire megdicsért az értekezleten?

— Arra is, hogy maga szokatlan érdeklődéssel kísérte a tanfelügyelő szavait s s utána melegen gratulált nekem. Olyan megkülönböztetően, ahogy senki más.

— Jól esett hallanom, hogy Csipke, akit én akkor már titokban kiválasztottam a nagy-utra, nemcsak helyre kis leányzó, de tartalmas lélek is s ő megért majd szegényen kis pályámon. Mert a tanító sorsa az, tudtam én ezt, mikor pályámul választottam. Kitiűnő tanuló voltam, mikor a preparandia-ába iratkoztam s társaim kinevették. Nekik nagyobb végsők voltak. An én csak apám pályáját akartam a magaménak, bármennyire is tudtam ezer baját, a társadalom részéről kevés megbecsülését stb. De küzdelem van mindenütt. S látva a maga hivatásos munkáját, meleg tanító-szívet, azt gondoltam, ihol ni, ezt a szép leányzót az Isten is nekem küldötte páromul! Tanítók majd együtt, készüünk együtt, küzdünk együtt. Javíthatatlan idealista voltam mindig, de már nem is leszek én más. Nem, nem, hisz akkor nem lehetnék többé tanító. S magát se szerethetném ennyire.

S amíg a férfi beszélt, az asszony öntudatlan mozdulattal a kezébe eresztette az ő finomabb kis kezét. Megindulást érzett. Ez az erős férfi, ez az eszes, tisztalelkű ember, aki a tanítás igaz művészenek született, ime méltó munkatársának is tekintti őt, nemcsak szerelmes asszonyának. A tanító asszony, aki azonban minden kétséges szakkérdésben az urához fordult, legjobban tudta, mit és mennyit ér ez a szerény ember, akinek gazdag le'kivilága a kultura szépségeitől olyanira fényes. Miltán becsüli a kis városka, ami jól esett feleség-lelkének, de azt is gondolta sokszor, hogy ura többet is érdemelne. De csak gondolta, nem mondta soha se. Most is mátra terelte a gondolatok menetét.

— De tudja-e, Gyuri, hogy hol'nap más ünnep is lesz a házunkban?

— Még egy ünnep, — kiáltott örömmel a férfi. — Es micsoda?

— Ilike kislányuk hatodik születésnapja. Hatodik, hisz ez a csöppség már tanköteles. Szent ég!

— Nagy nap. Ildó, hogy szépen ünnepeljék meg.

— S mi a javaslatod, Csipke?

— Elhatároztam, hogy neki adom fétett kincsemet, gyermekkori édes emlékeimet, a beszélő babámat.

— Azt az előkelő hölgyecskét! S kizavard elvarázsoló palotájából, a titokzatos nagy dobozból? Megváltás tőle, Csipke!

— Odaadom a lányomnak, barátkozzanak meg! Legyen neki is pejtása, mint volt nekem valamikor. Mit tagadjam, ő volt titkaim tudója. Igazi jellem, meghitt társ. Vele beszéltem meg minden kicsi és nagy életese-menyeremet. Ő: szorítottam szívemre bánatom és magányaim idején. Ez a baba pótolta korán elhalt testvéreimet is. Sok mindent tudott meg első kézből, még azt is, mikor elhatároztam, hogy a maga felesége leszek.

— És nem ellenezte a dolgot, Csipke? — Lemondt árccal vette tudomásul a nagy eseményt. Megérzte, hogy annyi sok éven át hűséges barátnéja a csókokat, bizalmat, amit eddig egészében neki adott, ezentul meg fogja osztani valakivel. Azt nem is sejtette, szegény, hogy végleg is elveszti a barátját.

— Ad neki tehát ujat, másikat!

— Átmodjanak együtt már most ör. Én tudom most már, hogy jobb barátom soha lehetett volna. Szerette, megértette álmait, csüggedéseimben biztatott, bánatomban vigasztalt S az a gyamun, hogy magához is ő vezetett el, Gyuri.

— S vezesse el majd lányunkat is valakizhez?

Csipke asszony épp azt a gondolatát akarta szavakba önteni, hogy, ha olyan lesz egykor a lovag, mint az óvá volt, hát csak tegye! Kint azonban a kalauz már másdod-

szor kiáltotta, hogy: Garamhídvég, két perc. Tessék kiszállani! Nem minden célzás nélkül épp az ő ablakuk alatt hangsúlyozta, merthogy késedelmeskedtek.

— A kutyafáját, — ugrott fel röstelkedve a férfi — süssünk, mert ez a masina még elvisz Esztergomba! . . . S fiatalos lépekkel siklott le a kocsi lépcsőjén s lesegítette az asszonyt is.

Az belekarolt és ütemes friss léptekkel elindultak a kisváros felé. A férfi, a vérbeli pedagógus, egészen el volt telve az örömtől, hogy felesége a holnapi nagy témát nemcsak ügyesen változta, hanem élményesítette is. Mert hát a vázlatnál többet ér az élmény, az átélés frissesége.

— De vajh élményesítette-e minden oldaluan, teljesen? — gondolta . . . Igen, igen!

A Hunyadi-utca sarkán épp ebben a pillanatban iszonyu ordítás zavarta meg az eszi csendet. Egy munkásasszony rohant szemközt velök a kétségbeesetten kiabál.

— Segítség, segítség! Megöl ez a gazember.

Az asszony nyomában egy du't arcu, ingatag léptű férfi lihegett a dühtől, kezében egy jókora husággal.

— A teremésit a kutyalekdednek, bestia, meg is ölök!

Tegolatlan, rekedt hangja különösen Csipke asszonyt döbbentette meg, aki szorosan simul az urához.

— Nézze csak Gyuri — szölt, — hiszen ez Karynóné, az iskolánk takarítónoje!

— Az tég a férje, az a vadállat, — tette hozzá a tanító.

A menekülő asszony megismerte őket, lábukhoz vetette magát.

— Mentenek meg, jó nagyságám! Megöl az uram. Részeg.

A tanító a férfi elé állt s nyugodt, de erőlyes hangon szólt rá a bösz eszeveszettre:

— Azonnal tegye le azt a husángot, Karynó! Mit akar, az Isten áldja meg!

Karynó megismerte a tanítót, akit annyian szerettek a kis városban, tán még ő is. Megállt s a dorogot lábhoz bocsátotta. Levégőhöz kepdott és mentegőzni, próbált.

— Meg akartam ijeszteni. Megint nyelvelt a bestia.

— Ugyan, ugyan! Nézze a szegény asszonyt, itt roskadt le a lábunk előtt. Még most se tud felkelni. Fáradt testét maga meg halára hajszolja.

A „vadállatnak” fölébredt a szive, mintha józanodni kezdett volna. Igen, már le is hajolt az asszonyhoz, hogy fölemelje.

A Karynók úgy, ugyahogy elintéződött, a tanítók most már folytatták u'jukat hazafelé.

Az ezerarcu élet, ime, egyik rusztikus, durva képét tárta előjök! Karynókknak három gyerekek van már, mit látnak azok otthon! Micsoda otthon az, milyen családi élet!

Csipke asszony önkéntelenül közelebb húzódt a férjéhez, aki elgondolkozva félig magához, félig az asszonyhoz szólva, csak ennyit mondott:

— Bizony még sokat kell fáradnunk, hogy jószándékú nevelésünk jobbá tegye az embereket. Sok ilyen család van még. Most a mi kedves álmainkon tul az élet szólt hozzánk. Az élet figyelmeztetése az, vagyűk okosan.

VALUTAÁRFOLYAMOK		
Bars megyei Népbank Lévele, jelentése		
	máj.	jun.
	29-én	5-én
100 pengő	—	596.50
100 osztrák schilling	—	596.50
1 angol font	—	142.25
1 amerikai dollár	—	98.85
100 svájci frank	—	658.50
100 francia frank	—	129.40
100 líra	—	146.60
100 német márka	—	732.—
100 dinár	—	65.70
100 lei	—	17.90

SPORT

Rovatvezető: BOROS BÉLA

LTE—Párkányi TE 3:1 (1:1) bíró: Hegedűs, Galánta. A szlovenszkói magyar kupa első mérkőzését az LTE Párkányban játszotta. Annak ellenére, hogy Martinovics, Kovács és Hengetner nélkül állt ki, ezeknek helyére beállított tartalékok lelkesedése és győzni akarása meghozta gyümölcsét. Párkány szerzi meg a vezetést és főlányben is van, de Dubetz mindent ment. Horváth szöktetéséből Vigh egyenlít. A második félidőben az LTE Csákányi révén megszerzi a vezetést és Tóth beállítja a végeredményt. Az LTE-nél Dubetz, Dohány és Horváth, Kuzsel és Mészáros voltak a legjobbak, de a többiek is mind megfelelelek. A bíró Vízit és Blaut kiállította, egyébként jól bírskodott.

Ma fél 6 órakor az Ipolysági FC játszik Léván kupaselejtező mérkőzést és ha az LTE győz, akkor vasárnap az Érsekújvári SE komplett divíziós csapata játszik Léván. Az IFC jelenleg a kerületben a legjobb formában lévő csapat, az LTE nagy lelkesedéssel és szerencsével tudhat csak győzni. Az LTE felállítása a következő lesz: Dubetz — Kovács, Matulányi — Mészáros, Kuzsel, Dohány — Tóth, Vizi, Martinovics, Horváth, Vigh.

Ma egész nap a II. szlovenszkói középiskolai atlétikai bajnokságok lesznek megtarva az LTE pályán a lévai állami reál-gimnázium rendezésében. A verseny megrendezése Lisy igazgató és Slama tornatanár érdeme.

Tegnap kezdődtek meg és ma egész nap folytatódnak a katonai lövöldében a csehszlovák tisztek és az őrmesterek helyi-csoportjának, és a vadászati vidégylet lévai fiókjának rendezésében a lövészversenyek, amelyre 40 értékes tiszteletdíj van kítűzve.

Férjhez akar menni?

Ne felejtse el, hogy a Du kebel a nő legszébb varázsa. Apollja keblét dr. Dubo's párisi orvos „Diva” krémjével. Kicsiny vagy lapos kebleknél lehet a fejlődést szabályozni. Az elfonyadt keblek a „Diva” krém használatá után kemények és elasztikusak lesznek. A „Diva” krém megerősíti és megkeményíti az idősebb hölgyek keblét. 1000 Ké biztosíték mellett visszatérjük az egész vételárát, ha a „Diva” krém nem érte el hatását. Ára: 8 Ké, dupla adag Ké 12 — Diszkrét szállítás. Előny-ajánlat: Aki ezt a hirdetés 3 napon belül beküldi a megrendelésel együtt, annak 20 százelek kedvezményt adunk egyszeri adagnál, 30 százeleket pedig dupla adagnál. Tessék közölni velem, vajjon olyan krémet parancsol, amely erősíti a kebleket, vagy olyat, amely nagyobbítja. Dr. Kemény M. Kőse, Kovács u. 77. Postafiók 134.

Pályázati felhívás!

A lévai református egyház pályázatot hirdet temploma külső falának, valamint a templom tornyának újonnan való bevakolására és festésére. A munkálatok kivitelezésére vonatkozó bővebb felvilágosítás a lelkesí hivatalban kapható.

Presbitérium.

Pályázati hirdetmény

Az Iparos Olvasókör vezetősége pályázatot hirdet házgondnoki állásra azonnali be-lépésre. Ezen állásra csak szakképzettséggel bíró egyének pályázhatnak. Feltételek megér-deklódhatók Vida Jónás egyesületi elnök-nél. Lévai Iparos Olvasókör.

Értesítés!

Az eddigi félreértések elkerülése végett, felhívjuk Léva város n. é. közönségének b. figyelmét arra, hogy villamos berendezések (instalációk) szerelésére, az áramelosztó táblától kezdve, jogosított minden hatóságilag koncesszionált elektrotechnikai vállalat vagy cég az ESC szövetségének erre vonatkozó előírásainak, nemkevésbé a városi villamostelep feltételeinek figyelembe vétele mellett.

Léva, 1937 június 2.

Léva város villamostelepe.

L É V A V Á R O S

5650—1937. szám.

Tárgy: A városi rétek 1937. évi hasznosítása.

Árverési hirdetmény

Léva város tanácsa a város tulajdonát képező réten 1937. évben termő szénát (első kaszálás) nyilvános árverésen a legtöbb ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett talpon adja el.

Az árverést 1937. évi június 13-án, (vasárnap) délelőtt 11 órakor fogja megtartani a helyszínen, a Csapás és Moyzes utcák kereszteződésében.

A ré 18 kat. hold és 52 □-öl kiterjedésű. Fenntartja magának a város azt a jogot, hogy kedvezőtlen ajánlat esetén az árveréstől visszaleljen.

Léva, 1937 június 4.

BOROS s. k.
h. városbíró.

L É V A V Á R O S

CPO 69—1937. szám.

Tárgy: Polgári légvédelmi gyakorlat.

Hirdetmény

A f. évi május 26-án tartott légvédelmi riadó alkalmával megállapítást nyert, hogy a közönség általában betartotta a korábbi utasításokat.

A CPO parancsnoksága köszönetét fejezi ki a város közönségének és főleg a CPO közegeinek és az egyes végrehajtási szervek tagjainak a tanúsított példás fejelemért és egyes feladatok mintaszervi elvégzéséért.

Ismételten felkérjük a rendfenntartó, összekötő, tűzörségi, szamaritánus és aszanációs szolgálat személyzetét, hogy minden gyakorlatnál pontosan, haladéktalanul és lelkiismeretesen teljesítsék megszabott kötelezettségüket. Ugyancsak kérjük a közönséget, hogy mindenben igazodjék a nyilvános készütségi és házőrségi szolgálat közegeinek utasításaihoz.

Külön figyelemztetjük a közönséget, hogy a riadó a város egész területére vonatkozik és ezért nemcsak a belső város részekben, de a távolabb fekvő helyeken is szigorú figyelmet és rendet kell betartani.

Léva, 1937 május 29.

ANTAL s. k. városbíró.

Építőtelkek

Káka elején eladók.
Felvilágosítást ad:
Borcsányi Béla.

Villa

eladó, adómentes, 4 szoba, veranda, vízvezeték kertben és lakásban, kényelmes mellékkeliségekkel. Zách u. 34. Kálvária. 527

Adómentes

egyszobás lakásból álló ház, szabadkézből eladó. Mángorló-köz 14.

2 lakásból álló adómentes ház, nagy kerttel eladó. Cim a kiadóban. 526

200-tól 300 □-öles telkek a város legegészségesebb helyén eladók. Cim a kiadóban. 528

4 vagon bort befogadó pince eladó vagy bérbeadó. Cim a kiadóban. 529

Város belterületén kiültetett szőlő, gyümölcsös eladó. 530

Kiadó 2 szoba, konyha, folyosó aug. 1-től. Ujtelep, III. utca 15. 537

Modern kétszobás lakás fürdőszobával azonnalra vagy október 1-re kerestetik. Ajánlatok „Lakás” jellegre kéretnek a kiadóhivatalba. 549

Eladó szoba, konyha ház, kerttel. Csepregi utca 34. sz. Érdeklődni ugyanott. 550

Autó olcsón eladó, Škoda 430, amerikai tetővel. Kiszely Géza, Szepessy utca 13. 552

Kiadó szoba, esetleg verandával, butorozva vagy butorozatlanul. Honvéd utca 42. 553

Kiadó 1 szoba, konyha, speiz, fűskamra, külön padlásból és mosókonyhából álló lakás. Esetleg fürdőszobahasználattal. Fiatal, háztartást nem vezető házaspárnak, szoba, előszoba lakásnak alkalmas. Vojnánska utca 68. 554

Gyakorlott varrónő vidékre, házakhoz ajánlkozik, Szepessy utca 30. 557

Kiadó Jókai utca 29. sz. 2 szobás ház. Megtudható Hviezdoslav u. 8. 558

Keresek megvételre 1 szoba, konyhás lakást. Ujtelep, VIII. u. 14. 559

Üzlethelyiség lakással vagy anélkül kiadó. Szepessy utca 16. 562

Két szoba, konyha kiadó. — Kersék utca 26. 563

Alkalmi vétel. Jawa 175 ccm. motoros kerékpár, jó karban, jutányosan eladó. Léva, Mártonffy u. 9. 564

Jókarban levő Ariel-gép oldalkocsival eladó. Hurban u. 9. 565

Oltványszőlő boraimat butellázom literje 6.—korona. Bodó Sándor, Part-tér 2. szám. 566

Eladó Nagysalló közelében egy csinos épület, jólmenő fűszerüzettel és vendéglovel, hozzátartozó mellékkeliségekkel jutányos áron. Cim a kiadóhivatalban. 567

Vennénk adómentes kétlakásos új házat vagy esetleg háztelket. Cim a kiadóban. 567

Mártonffy u. 2. számú (volt Friedmann-féle) házbán július 1-től üzlethelyiség kiadó. Felvilágosítást az izz. hitközség irodájában adnak. 569

Kiadó ház, mely áll két szoba, konyha, speizből. IX. utca 2. sz. 573

Üzleti mérleg automatikus (5 kg), nagy üvegszekerény és deszkák, régi gyermekkoscsik, gyermek fűdőkád olcsón eladó. Cim a kiadóban. 574

Eladók olcsó építőtelkek Koháry és Ladányi uton. Barbara, Vojnánska utca 34. 575

Adómentes ház eladó, Vágóhid 2. 576

Megbízható

kerékpár

csak szaküzletben kapható!

BAROSKA Levice, Kálnai utca 3. Tel. 130.

JAWA SERVICE!

Nyári melegben is legjobb szórakozás a **radio!**

Kiránduláshoz vegyen **weekend radiot!**

CSERÉLJE KI régi radioját modern vill. hálózati készülék-re még a mai olcsó árban a legrégebb radio **szaküzletben**

Alapított: 1881.

Védekezzen állandóan a gyümölcsfák kártevői ellen!

Sulfomag, Arsulmag, Herbar, Poksin, Cupro, stb. nyári permetezőszerek Sotor hernyóenyv, rézgálic, rézkenpor, raffia, mülép!!

Fűszer és vasárak, háztartási cikkek, műszaki elektrotechnikai, fényképészeti és sportcikkek!

Gramofonok, kerékpárok!
„BRUCIOR”
petroleumgáz takaréktűzhelyek!

Radio Central - Kern Testvérek áruházában Léva